

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Tos/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320010368
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8320010368.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Evy Rešatkovej na neverejnom zasadnutí konanom dňa 13.09.2023, v trestnej veci odsúdeného A. B. o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 0T/30/2020 zo dňa 13.06.2023 takto

rozhodol:

- I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku z r u š u j e napadnuté uznesenie vo výroku pod bodom II.
- II. Podľa § 413 ods. 2 Tr. poriadku zamietá žiadosť odsúdeného A. B., nar. X.X.XXXX v C., trvale bytom D. XXX, okr. Humenné, o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 0T/30/2020 zo dňa 7.6.2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. 0T/30/2020 zo dňa 25.01.2023 vo výmere 8 mesiacov.
- III. Podľa § 193 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku zamietá sťažnosť ods. A. B. proti výroku pod bodom I. napadnutého uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Humenné:

- I. podľa § 410 ods. 1 Tr. poriadku zamietol žiadosť ods. A. B. o odklad výkonu trestu odňatia slobody a
II. podľa § 413 ods. 2 Tr. poriadku zamietol žiadosť ods. A. B. o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený A. B. v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú následne prostredníctvom svojho obhajcu aj písomne odôvodnil. V odôvodnení sťažnosti a jeho doplnení odsúdený uviedol, že podaním doručeným súdu dňa 21.02.2023 požiadal o odklad výkonu trestu odňatia slobody a zároveň o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody a odôvodnil to tým, že trpí nevyliciteľnou duševnou chorobou. K žiadostiam doložil správy zo dňa 04.01.2023 a 07.02.2023 od E. E. D., psychiatrická ambulancia D. F., v ktorých lekár uviedol, že A. B. trpí ťažkou adaptačnou poruchou, inou zmiešanou úzkostnou poruchou a inou reakciou na ťažký stres so suicidálnym pokusom o intoxikáciu alkoholom a liekmi. Tento stav bol navodený v dôsledku nástupu do výkonu trestu odňatia slobody a ošetrojúci lekár odporučil jeho hospitalizáciu. Zo správy F. G., H. I. J. C. I. zo dňa 05.02.2023 od E. K. L. vyplýva, že u neho počas ošetrovania bola zistená intoxikácia liekmi a alkoholom so suicidálnym úmyslom a bol dohodnutý jeho preklad na psychiatrické oddelenie s E. M.. Do domáceho liečenia bol prepustený po vyšetrení na psychiatrickom oddelení v Nemocnici Michalovciach 05.02.2023 o 23:06 hodine. Zároveň bola doručená správa z kontrolného psychiatrického vyšetrenia u E. D. E., D. F., psychiatrická ambulancia, H. XX/X C.. V lekárskej správe E. E. D. uvádza, že vyšetrením u odsúdeného A. B. zistil akútnu reakciu na stres v rámci adaptačnej poruchy pred nástupom na výkon trestu (intoxikácia liekmi a alkoholom v suicidálnom pokuse), s masívnou anxióznou - úzkostnou zložkou a nasledujúcou neurotickou symptomatológiou. Tento stav bol navodený reaktívne pred nástupom trestu. E. E. D. stanovil po odbornom vyšetrení Diagnózu F43.8 - iná reakcia na ťažký stres so suicidálnym

(život ohrozujúcim) pokusom intoxikáciou alkoholom a liekmi, Diagnózu F43.2 - adaptačná porucha ťažká a Diagnózu F41.3 - iná zmiešaná úzkostná porucha. Zo strany E. E. D. bola vykonaná verbálna intervencia zameraná na adaptabilitu, pozitívne zdroje compliance a na redukciu stresu a napätia. Lekár nariadil kontrolu o 28 dní, pri zhoršení ihneď. Vzhľadom k zhoršenej psychopatológii odporučil lekár hospitalizačné preliečenie a neodporúča nástup na výkon trestu, vzhľadom k akútnej stresovej situácii a následnému suicidálnemu pokusu. Ďalej lekár navrhol inú formu trestu pre menovaného, u ktorého hrozí opakovaný suicidálny pokus. Na základe uvedeného odsúdený A. B. žiadal podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko aj z odborného vyjadrenia ošetrojúceho lekára psychiatra E. E. D. má za zrejmé, že trpí nevyliciteľnou duševnou chorobou. Okresný súd uznesením zo dňa 27.04.2023 pribral do konania znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria, E. I. K., s príkazom na vyšetrenie duševného stavu odsúdeného. Znalec dňa 05.06.2023 doručil súdu znalecký posudok č. 79/23, v ktorom uviedol, že vyšetrením zistil abúzy alkoholu v rámci škodlivého užívania podľa DSM-IV, pre ktoré svedčí opakovanie požívania látky napriek opakujúcim sa sociálnym konzekventom spôsobených alebo zhoršených pozitívom alkoholu. Ďalej v znaleckom posudku uviedol znalec, že na jednej strane má strach z cudzích ľudí, na druhej strane sa stretáva s inými ľuďmi pri spoločenských akciách a naposledy požil alkohol v nedeľu na 1. Sväté prijímanie, nespomína si však ako prišiel domov (podľa odsúdeného je táto situácia interpretovaná zo strany znalca inak, ako ju on v rozhovore uviedol). Na základe toho znalec konštatuje účelovú agraváciu frekvencie výskytu úzkostných prejavov a obmedzení v bežnom fungovaní, spojených s úzkostnými prejavmi. Znalec nezistil prejav úzkostnej poruchy ako takej, úzkostné prejavy sú len prechodného rázu, nie trvalé. U sťažovateľa nezistil nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu. Súd sa zaoberal žiadosťami odsúdeného a zistil, že neexistujú také dôvody na jeho strane, aby bolo možné odložiť nástup výkonu trestu odňatia slobody a upustenie od výkonu trestu odňatia slobody. Jeho zdravotná situácia nie je dôvodom na povolenie odkladu nástupu k výkonu trestu odňatia slobody, alebo na upustenie od výkonu trestu odňatia slobody. Jeho úzkostný stav je navodený týmto nástupom, ale ani v jednej zo správ nie je psychiatrom uvedené (ošetrojúci lekár - psychiater E. D. v lekárskej správe jasne definuje stavy adaptačnej poruchy a stavy masívnej úzkosti u neho), že vzhľadom na danú diagnózu neodporúča nástup výkonu trestu odňatia slobody. Ďalej súd uviedol, že odklad výkonu trestu odňatia slobody je možné len ojedinele z dôležitých dôvodov na dobu 3 mesiacov. Zo znaleckého posudku E. I. K. vyplýva, že odsúdený netrpí nevyliciteľnou životu nebezpečnou chorobou a konštatoval účelové predstieranie úzkosti. Sťažovateľ však trvá na podanej sťažnosti voči napadnutému uzneseniu v bode I. a v bode II. Zdôraznil, že sťažnosť nie je možné bližšie špecifikovať, ale odsúdený rozhodne odmieta konštatovanie znalca v tom, že z jeho strany ide o účelové predstieranie úzkosti. Nemôže sa vyjadriť a teda ani špecifikovať svoju sťažnosť, nakoľko mu nebol doposiaľ doručený znalecký posudok znalca E. K. I.. Je pravdou, že v odôvodnení uznesenia súd čiastočne poukazuje na závery znalca, ale z týchto nie je zrejmé, akými chorobami odsúdený trpí a na základe akých podkladov znalec dospel k záveru, že sťažovateľ stav úzkosti simuluje. S poukazom na ust. § 145 ods. 2 Tr. poriadku zdôraznil, že nedoručením znaleckého posudku vypracovaného znalcom E. I. K., znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, č. 79/23 došlo k porušeniu práva odsúdeného v jeho obhajobe, nakoľko obhajca má právo byť informovaný o všetkých relevantných dôkazoch, ktoré sú v prejednávanej trestnej veci predložené. Znalecký posudok v tejto trestnej veci je zásadným kľúčovým dôkazom a obhajca by mal mať možnosť, aby sa k nemu vyjadril po jeho preskúmaní a prípadnom poukázaní na nedostatky alebo chyby v posudku. Dokonca obhajca má právo konfrontovať znalca otázkami týkajúcich sa jeho posudku a tým teda aj spochybníť obsah posudku a jeho závery. Nedodaním znaleckého posudku odsúdenému cestou jeho obhajcu sa neguje zásada rovnosti zbraní v trestnom konaní a obmedzuje obhajcov, ako aj odsúdenému riadne preskúmať a vyjadriť sa k predloženým dôkazom. Z týchto dôvodov ods. A. B. navrhol, aby nadriadený súd napadnuté uznesenie zrušil a nariadil, aby prvostupňový súd vo veci konal a znovu rozhodol.

Po preskúmaní sťažnosti a spisového materiálu krajský súd ako súd nadriadený v prvom rade zistil, že sťažnosť proti výroku I. napadnutého uznesenia nie je prípustná. Uznesenie súdu totiž podľa § 185 ods. 2 Tr. poriadku možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni. Proti uzneseniu súdu podľa § 410 ods. 1 Tr. poriadku však zákon sťažnosť nepripúšťa, a proti uzneseniu súdu podľa § 410 ods. 2 Tr. poriadku len vtedy, keď ním bol povolený odklad výkonu trestu, pričom oprávnenou osobou je iba prokurátor (§ 410 ods. 4 Tr. poriadku).

Podľa § 193 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je prípustná.

Vzhľadom na uvedené krajskému súdu neostávalo nič iné, len sťažnosť odsúdeného proti výroku I. napadnutého uznesenia ako neprípustnú zamietnuť.

Pokiaľ ide o sťažnosť odsúdeného proti výroku II. napadnutého uznesenia, krajský súd na základe podanej sťažnosti preskúmal v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť tohto výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť síce nie je dôvodná, ale len z dôvodu určitosti je potrebné tento výrok zmeniť.

Z obsahu spisového materiálu, ako aj zo samotného napadnutého uznesenia vyplýva, že ods. A. B. bol trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. OT/30/2020 zo 07.06.2020 uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, ktorého výkon mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 2 rokov. Právoplatnosť nadobudol 07.06.2020. Uznesením sp. zn. OT/30/2020 z 25.01.2023 Okresný súd Humenné vyslovil, že ods. A. B. sa v skúšobnej dobe neosvedčil a trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov vykoná v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (právoplatný dňa 08.02.2023).

Odsúdený, ešte pred nástupom do výkonu trestu, dňa 08.02.2023 požiadal o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody z dôvodu, že psychiater E. E. D. u neho zistil akútnu reakciu na stres v rámci adaptačnej poruchy pred nástupom na výkon trestu (intoxikácia liekmi a alkoholom v suicidálnom pokuse), s masívnou anxióznou – úzkostnou zložkou a nasledujúcou neurotickou symptomatológiou. Zároveň u odsúdeného zistil Diagnózu F43.8 – iná reakcia na ťažký stres so suicidálnym (život ohrozujúcim) pokusom, Diagnózu F43.2 – adaptačná porucha ťažká a Diagnózu F41.3 – iná zmiešaná úzkostná porucha s tým, že neodporúča nástup na výkon trestu odňatia slobody.

Aj podľa krajského súdu však prvostupňový súd aj po doplnení dokazovania dospel k správne mu záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonom požadované podmienky pre to, aby mohol u odsúdeného podmiennečne upustiť od výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 413 ods. 2 Tr. poriadku súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak zistí, že odsúdený ochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu alebo nevyliciteľnú duševnú chorobu.

Pri rozhodovaní podľa tohto ustanovenia je potrebné vziať do úvahy závažnosť choroby, jej štádium a priebeh, možnosti Zboru väzenskej a justičnej stráže zabezpečiť zodpovedajúcu liečebnú starostlivosť i dĺžku nevykonaného trestu. Za nevyliciteľné životu nebezpečné choroby je potrebné považovať také ochorenia, ktoré svojím štádiom a rozsahom ohrozujú život odsúdeného, ide najmä o onkologické ochorenia, či závažné choroby životne dôležitých orgánov. Nevyliciteľnou duševnou chorobou je choroba, ktorá síce vo svojich dôsledkoch nespôsobuje smrť postihnutého, ale jeho nespôsobilosť vnímať okolitý svet a reagovať naň spôsobom primeraným duševne zdravému človeku. Za nevyliciteľnú duševnú chorobu je možné pre potreby § 413 ods. 2 Tr. poriadku považovať najmä takú, ktorá formou psychózy zásadným spôsobom narušuje psychiku a psychický stav pacienta, jeho vnímanie reality a orientáciu v realite. Takáto duševná choroba dlhodobou a zásadným spôsobom musí sťažovať schopnosť odsúdeného podrobiť sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, prípadne chápať jeho zmysel, pričom nemožno vôbec očakávať, že by sa v dohľadnej dobe mohla zdravotná prognóza obvineného vyvíjať pozitívnym smerom, naopak, je preukázateľné, že sa bude vyvíjať smerom negatívnym.

Za účelom posúdenia splnenia vyššie uvedených zákonných podmienok prvostupňový súd správne pribral znalca z odvetvia psychiatria E. I. K.. Ten znaleckým dokazovaním zistil u odsúdeného A. B. I. alkoholu v rámci škodlivého užívania podľa DSM-IV, pre ktoré svedčí opakované užívanie látky napriek opakujúcim sa sociálnym konzekventom spôsobených alebo zhoršovaných pozitívom alkoholu. Ďalej zistil, že anamnesticky boli u odsúdeného konštatované prejavy úzkostnej poruchy v rámci adaptačnej poruchy, počas znaleckého vyšetrenia nálada odsúdeného euthýmna, bez prejavov depresie či elevácie. Nezistil prejavy úzkostnej poruchy ako takej, odsúdeným popisované úzkostné prejavy sú len prechodného rázu, nie trvalé. U odsúdeného znalec nezistil nevyliciteľne životu nebezpečnú chorobu.

Z uvedeného je zrejmé, že u odsúdeného skutočne nie sú splnené podmienky pre upustenie od výkonu trestu odňatia slobody podľa § 413 ods. 2 Tr. poriadku. Už zo znaleckého posudku je totiž zrejmé, že

odsúdený neochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu, ale ani na nevyliciteľnú duševnú chorobu.

Napriek uvedenému krajský súd pre lepšie posúdenie možnosti odsúdeného vykonávať trest odňatia slobody doplnil dokazovanie aj správou Generálneho riaditeľstva ZVJS, odbor zdravotnej starostlivosti. To na základe lekárskejších správ predložených odsúdeným a znaleckého posudku E. K. oznámilo, že odsúdený A. B. trpí ochoreniami, ktoré sú liečiteľné v zdravotníckych zariadeniach zboru. Zároveň GR ZVJS informovalo, že ods. Budi netrpí takou duševnou chorobou, ktorá by bola neliečiteľná a ktorá by mu znemožňovala podrobiť sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody. V prípade zhoršenia zdravotného stavu ods. Budiho môže mu zbor poskytnúť hospitalizáciu v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a ÚVTOS Trenčín. Na základe uvedených skutočností GR ZVJS oznámilo, že ods. A. B. je schopný výkonu trestu odňatia slobody v zariadeniach zboru a že v súčasnosti nie je u neho dôvod na upustenie od výkonu trestu odňatia slobody zo zdravotných dôvodov.

Na základe uvedených zistení krajský súd musí konštatovať, že okresný súd vyhodnotil správne, ak uzavrel, že odsúdený netrpí nevyliciteľnou životu nebezpečnou chorobou a ani nevyliciteľnou duševnou chorobou, ktorá by mu bránila vykonať trest odňatia slobody. Keďže u odsúdeného nejde o ochorenie, ktoré podľa zákona môže byť podkladom pre upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody, prvostupňový súd rozhodol správne, keď žiadosť odsúdeného o upustenie od zvyšku trestu odňatia slobody zamietol.

Pre úplnosť krajský súd dodáva, že rešpektujúc sťažnostné námietky obhajoby a práva odsúdeného na spravodlivý proces a v rámci neho na kontradiktórne konanie, ešte pred rozhodnutím doručil obhajcovi znalecký posudok E. K. i správu GR ZVJS. Keďže zbor je vo výkone trestu schopný poskytnúť riadnu zdravotnú starostlivosť odsúdenému aj v prípade diagnóz zistených E. D., a teda tie mu nebránia vo výkone trestu odňatia slobody, tak sú bezpredmetné námietky obhajoby týkajúce sa rozporov lekárskejších správ E. D. a znaleckého posudku E. K..

Z uvedených dôvodov teda nepovažoval krajský súd sťažnosť odsúdeného proti výroku II. napadnutého uznesenia za dôvodnú. Len pre posilnenie určitosť tohto výroku, v ktorom absentuje označenie trestu odňatia slobody, od výkonu ktorého sa upustenie žiadalo, krajský súd výrok II. napadnutého uznesenia zrušil a sám vo veci rozhodol.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.